

Az összevont laktanyahadtáp szervezetek — mint újonnan formálódó alegységek — a politikai élet, a figyelem középpontjában

Kocsis Mibály őrnagy

A gazdálkodás, a mind hatékonyabb gazdasági tevékenység, szocialista társadalmunkat és czen belül a Magyar Néphadsereget is közvetlenül érintő, egyik legfontosabb kérdés. Nemcsak a gazdálkodás lényegében, jellegében, hanem az ország lakosságára – a hadsereg személyi állományára – gyakorolt közvetett és közvetlen hatásaiban egyaránt politikai jelentőségű. Ennél fogva a néphadseregen belül kifejtett pártpolitikai munkának szinte mindenkor állandó elemét képezi a párt gazdaságpolitikájának megértése, a helyes gazdasági szemlélet formálása.

A párt vezető testületei rendszeresen kiemelt figyelmet fordítottak és fordítanak az ország gazdaságára, a gazdaságban lezajló folyamatok szabályozására, a gazdasági törvények érvényesülésének kibontakoztatására. Fontos határozatok születtek, amelyek megfelelő cselekvési programot jelentenek az ország számára. A Központi Bizottság határozataival szoros összhangban az MSZMP XII. kongresszusa meghatározta a gazdaság fejlesztésének további irányait, rámutatott az intenzív gazdálkodásra való áttérés elengedhetetlen fontosságára, a termelés és gazdálkodás hatékonyabbá, takarékosabbá tételére.

A párt határozatai a Magyar Néphadseregben is széles körben feldolgozásra kerültek. A személyi állomány minden vezetési szinten megértéssel fogadta a gazdaság továbbfejlesztésével kapcsolatos feladatokat, tennivalókat. A vezető, irányító szervezetekben éppúgy mint a csapatoknál széleskörű munka indult meg a gazdaság előmozdítására, a szervezettebb, takarékosabb gazdálkodás lehetséges útjainak, módzatainak felkutatására. Állománygyűléseken, pártnapokon, párt-KISZ- és szakszervezeti rendezvényeken, számos értékes, hasznosítható javaslat született, a helyi kezdeményezések széles köre bontakozott ki. Ezekkel párhuzamosan, mintegy a felvetődött javaslatokra építve, több olyan felelős szintű és egyéb rendelkezés, helyi elhatározás született, amely a Magyar Szocialista Munkáspárt gazdaságpolitikájának végrehajtását szolgálja a néphadseregben. A parancsnokok és politikai munkások a gazdálkodás hatékonyabbá tételében mindenkor és minden vezetési szinten a párt határozataiból kiindulva, azzal összhangban igyekeztek keresni az utakat, módokat, eszközöket és módszereket, amelyek a hadsereg gazdálkodásának hatékonyabb, szakszerűbb megvalósítását szolgálják. A konkrét feladatok megfogalmazást nyertek a Miniszteri Direktívában éppúgy, mint a csapatok közép és rövid távú terveiben.

Czinege Lajos hadseregtábornok elvtárs, honvédelmi miniszter „*A gazdálkodás időszerű feladatai néphadseregünkben*” címmel,¹² 1981. február 26-án tartott pártnapki beszédében, az ország gazdasági helyzetének tükrében behatóan elemezte a Magyar Néphadsereg gazdálkodásának elvi és gyakorlati kérdéseit. Kihangsúlyozta, hogy az 1970-es évek elejétől mind jobban előtérbe került a gazdálkodás korszerűsítése és mindinkább tért nyert a gazdaságossági szemlélet. Ennek szellemében a hadsereg több olyan intézkedést dolgozott ki, amely kereste a „*legkisebb ráfordítás és a leghatékonyabb gazdálkodás feltételeinek megteremtését.*”¹³

Milyen rendelkezésre gondolunk? Csupán emlékeztetésképpen, az utóbbi évek során:

- kiszélesedett a parancsnokok hatásköre;
- a parancsnokok feladatává vált a fenntartás alapvető kérdéseinek megoldása;
- intézkedés született a hatékonyabb, takarékosabb gazdálkodás kibontakoztatására az egész néphadseregben;
- bevezetésre került és szervezettebbé vált a gazdálkodói munkakörben dolgozók továbbképzése;
- a gazdálkodással kapcsolatosan több kísérleti rendszer került bevezetésre, és ezek között az egyik jelentős kísérlet: a laktanyahadtápok kialakítása.

A kísérlet lényege, bevezetésének alapvető politikai követelményei, indokai

A parancsnokok, politikai munkások, de főképpen a hadtáp szervezetekben dolgozó szakemberek, megértve a párt gazdaságpolitikájának lényegét, régóta fáradoznak azon, hogy olyan központi kérdésben, mint a hadtáp ellátás, miként lehetne tényleges, „kézzel fogható” eredményeket felmutatni a gazdaságosság és hatékonyság fokozása érdekében. Közismert, hogy a hadtáp ellátásban – az élelmezés, a ruházat, a szállítás, az üzemanyag biztosítás stb. során – igen magas pénzüsszegek forognak és sohasem lehet elegendő az a figyelem, amelyet ezek felhasználásának szervezetségére fordítunk. Döntő többségben a személyi állomány részéről felvetett észrevételek és javaslatok rámutattak arra is, hogy egyebek között a hadtáp ellátásában is sok a párhuzamosság és a racionalizálásnak számos kínálkozó lehetősége van.

A vezető szervezetekben dolgozók átfogóan megvizsgálták a felvetéseket, saját tapasztalataikra építve kimunkálták az összevont laktanyahadtáp rendszer kialakításának lehetőségeit békében.

A laktanyahadtáp rendszer – mint az köztudott – azon a felismerésen nyugszik, mely szerint a néphadsereg csapatai befogadó laktanyák közel felében – pontosabban 47%-ában – két – vagy több (helyenként ezek száma 10 körül mozog!) békében ténylegesen létező MN-számos katonai szervezet van elhelyezve. Ezek döntő többsége az alaprendeltetés és a szervezési elvek figyelembevételével rendelkezik valamilyen feltöltöttségű hadtáp szervezettel. Általában jellemző volt, hogy a gazdálkodási tevékenység, az élelmezési és egészségügyi ellátás laktanyaként egy-egy katonai szervezet „kezébe” összpontosult. Ez maga az

¹² Honvédelem külön kiadás, 1981. Nyt. sz.: 0058/1981.

¹³ Ua.: 13. oldal III. A pont 2. bek.

összevont laktanyahadtáp rendszer kiindulópontja, alapvető lényege. Ennyiben jogos mindazon észrevétel, mely szerint a koncepció nem új. Mindez való igaz, hiszen sok olyan példát lehetne felsorakoztatni, amely azt bizonyítaná, hogy itt, vagy ott az okosan gondolkodó, jól együttműködni képes parancsnokok már a 60-as években is összevonták a hadtáp ellátás alapvető ágazatait.

A többi, fennmaradó hadtáp szolgálati ágban, az esetek többségében a katonai szervezetek külön-külön álló, önálló – párhuzamos – ellátási tevékenységet folytattak.

A laktanyahadtáp rendszer ennél fogva a személyi állomány és technika ellátására, egyes üzemeltetési feltételeinek biztosítására hivatott hadtáp szervezetek, szolgálati ágak erejének, eszközeinek koncentrációját jelenti, békében. Alapkövetelmény, hogy az összpontosítással együtt fenn kell tartani, illetve lehetőség szerint fokozni kell az ellátás szervezettségét, színvonalát. Fontos követelmény, hogy mindezen feladatok semmiképpen ne hassanak károsan az állandó harcészültségen „*tüli*” egyéb teendőkre.

Az új laktanyahadtáp rendszer racionális, az előzőeknél egy magasabb szervezettségű, gazdaságosabb és hatékonyabb ellátás biztosítására hivatott, amelynek fontos jellemzője kell legyen a „rugalmasság”, az új helyzethez való ésszerű alkalmazkodás. Alapvető politikai jelentőségű kérdés, a „szövetkezési” és „együttműködési” készség, a racionális jegyek felismerése és megtartása, az irracionális – bürokratikus – látszatgazdaságossági jellemzők határozott megszüntetése úgy a parancsnoki állomány, mint a hadtáp szakemberek részéről.

Az erők és eszközök összpontosítása békében nemcsak a hadtáp ellátás területein jelentkező kérdés. Az új laktanyahadtáp rendszer alap gondolatának nagyszerűsége egyebek között az is, hogy mint „módszer”, utat mutat minden egyéb területnek, ágazatnak, s mint olyan, kezdetől fogva élvezi a pártpolitikai szervek támogatását. Ennek tulajdonítható, hogy más kísérletek is megindultak, pl. a technika javítása, (a tárolás) stb... területein. Fontos azonban kihangsúlyozni, hogy minden koncentrációs törekvés annyit ér, amennyit az alaprendeltetés – mint megváltoztathatatlan alapkő! – magasabb színvonalú biztosítása érdekében, engedélyek nélkül! képes nyújtani. Alapvető érdekünk fűződik ahhoz, hogy a gazdaságosságra irányuló racionalizálási törekvések szoros összefüggésben legyenek a várható katonai feladatokkal. Nem veszthetjük szem elől a lényegget, azon kell munkálkodni, hogy az új törekvések – így a laktanyahadtáp rendszer is – feltétlen összhangban legyen a csapatok magasszintű harcészültségének és mozgósítási készségének biztosítására meghatározott követelményekkel, hogy meg legyenek a feltételei az összevonásban részt vevő ellátó szerveinek önálló működéséhez. Ezért fontos az, hogy az összevonásra kerülő hadtáp szervezetekben olyan „mag”, amely állandóan funkció-képes. Ezt a feladatot a parancsnok hadtáphelyettesek visszahagyásával vélték megoldani, ami önmagában járható megoldás lehet. Az eddigi tapasztalatok arra intenek, hogy a felkészült, a bonyolult ellátási feladatok megoldásában, a szakharcászatban kellő tapasztalatokkal rendelkező parancsnok hadtáphelyettesek személyére nagyobb figyelmet fordítsunk kettős értelemben: egyrészt az új funkcionális és egyéni gondjaik, problémáik megoldásának elősegítésére, legfőképpen azonban a „hadtápfőnöki” vezetői szervezői képességeik, készségeik fenntartására, illetőleg a lehetőségek szerinti továbbfejlesztésére. Helyük és szerepük csakis az eredeti feladat és laktanyahadtáp rendszer dialektikus kapcsolatában képzelhető el, melynek meg kell találni a legmegfelelőbb munkaformáit, jogi konzekvenciáit.

Az összevont laktanyahadtáp szervezetek kialakítását mintegy parancsolóan szükségessé tette számos objektív körülmény is. Ezek közül az alábbiak tekinthetők a legfontosabbaknak, amelyek az erők és eszközök *racionális összevonását indokolják*:

– A néphadsereg intenzív fejlődésével egyenes arányban vagy nagyobb ütemben nőttek a hadtáp, ellátó szervezetekkel szemben támasztott követelmények. Az ellátás gépesítésének meglévő szintjén is, főképpen azonban az egyébként meglévő és jelentős hivatásos állomány (elsősorban tiszthelyettes) hiány következtében, a megnövekedett követelmények fokozták a hadtáp személyi állományának általános leterheltségét, számottevő, ellentmondások, feszültségek bázisát jelentették. Főképpen az itt jelzett okokból, de nem utolsó sorban az alaprendeltetésből kiindulva nem támogathatunk olyan elgondolásokat, amelyek a hadtáp szakemberek valamiféle „*megtakarítását*” tűzik ki célul.

– A várható és ismert feladatok szükségessé teszik azt, hogy a hadsereg minőségi fejlődésével lépést tartson a laktanyák anyagi-technikai létesítményeinek átfogó, egységes koncepcióra épített fejlesztése. A raktárak és egyéb más objektumok elsősorban a különböző alárendeltségi érdekeltségek következtében külön-állón, egymástól elszigetelten, szétforgácsoltan kerültek kialakításra. Ilyen körülmények közepette nehezen valósítható meg a hatékony, a legkisebb élő munka ráfordításon nyugvó ellátás és raktározás, az elért színvonal javítása, a korszerű módszerek, eszközök, eljárások, fogások elterjesztése.

– A megnövekedett hadtáp ellátás a hagyományos rendszerben különösen sok és nyilvánvaló párhuzamosságokat idézett elő a szállítási feladatok végrehajtásában. A gépkocsi szállító kapacitás ésszerű kihasználása felszínre hozta a szállítási feladatok térben és időben történő összehangolásának szükségességét, a diszpécer szolgálatok létrehozásának fontosságát. Az élet igazolta, hogy a ténylegesen gazdaságos szállítás csakis összevont erők és eszközök útján oldható meg. Ezzel egy időben azonban gondoskodni kell az összevonásra került szervezetek belső, kisebb szállítási feladatai megoldására, az ez irányú viszonylagos önállóság megteremtésére, a gyorsaságra és az ügyintézés, a „*bivatali bürokrácia*” mentes gépjármű – illetve szállítási igénylések megvalósítására.

– Az egyes laktanyákban elhelyezett alakulatok egységenként egymástól független gazdálkodást folytattak, anyagi készleteik széttagoltan kerültek elhelyezésre. Mindez párhuzamosan nagyszámú fizikai állomány foglalkoztatását tette szükségessé. A megosztott elhelyezés és kezelés kedvezőtlenül hatott az egyes szolgálati ágakra, különös tekintettel azokra, amelyek jelentős személyi hiányokkal dolgoztak. Ilyen körülmények között nehezen volt megvalósítható az anyagi fegyelem szüntelen erősítése, a tervszerű, szervezett, hatékony szakirányítás és belső ellenőrzés.

– A hadsereg fejlődésével szoros összefüggésben végbemegy a csapathadtáp tagozat számviteli rendszerének korszerűsítése, a bürokratikus vonásokat jelentősen csökkentő fejlett számviteli eljárások és módszerek elterjedése, a korszerű adatfeldolgozó eszközök rendszerbe állítása. Az összevonást egyebek mellett ez is indokolta, hiszen mindezen feladatok végrehajtását csak megfelelően koncentrált rendszerben lehet megvalósítani.

A vizsgálatok éppen a kísérlet tapasztalatainak felhasználása révén azt igazolják, hogy a laktanyahadtáp nem egyszerűen a meglévő hadtápszervek összevonásából áll. Ennél jóval többről van szó. Amikor az ellátás kérdései kilépnek

egy alakulat határain túl, amikor egy laktanyában elhelyezkedett teljes állomány ellátása került napirendre, akkor nemcsak egyszerű mennyiségi változás következményeit kellett számba venni. Olyan új, minőségileg más feladatok és lehetőségek váltak nyilvánvalóvá, hogy bátran kimondhatjuk, ez a hadtápbiztosítás olyan új szervezeti fejlesztésének folyamatáról van szó, amely rugalmasabban alkalmazkodik a megváltozott körülményekhez, jobban szolgálja az állomány ellátását és messzemenően eleget tesz a gazdálkodás hatékonyabb megoldását szolgáló követelményeknek. Ennek természetesen vannak szervezeti, anyagi, pénzügyi konzekvenciái, amelyek azonban bár elkerülhetetlenek, de megtérülnek.

Az összevont laktanyahadtápok működésének néhány fontos tapasztalata, a politikai munka további feladatai

A Magyar Néphadsereg Hadtápfőnökségének illetékes szakemberei körütekintő elemző, tanulmányozó munka alapján kialakították a laktanyahadtáp kísérlet modelljét, amely néhány laktanyában véglegesített formában, és 35 laktanyában kísérleti jelleggel, fokozatosan került bevezetésre. Egy kézbe összpontosították az anyagi és pénzügyi kereteket, egységes gazdálkodási és szállítási rendszert vezettek be. A laktanya parancsnokok gazdálkodási felelősségét és hatáskörét kiterjesztették az adott laktanyákban elhelyezett valamennyi katonai szervezetre. Előírták a „laktanya gazdálkodási és építési bizottság” megalakítását, amely a parancsnokok és politikai munkások bevonásával a laktanya parancsnok mellett működik javaslattevési és tanácsadási jogkörrel.

(Általános tapasztalat),

1. A kísérleti rendszer helyesnek, életképesnek bizonyul, megfelel a vele szemben támasztott alapvető politikai követelményeknek; – a hatékony ellátás ésszerű, megfelelően gazdaságos módja. Mi tagadás, kezdetben igen sok gond, probléma vetődött fel, melyek a rendszer „ideiglenes” jellegéből, a vezénylések többfajta értelmezéséből eredő kettős munkakörből és a különböző alárendeltségekből fakadó látszólagos érdekkülönbségekből, valamint számos szubjektív hibából fakadtak. Ezek egy jelentős része a jogi kérdések fokozatos rendezésével megoldást nyert, azonban végérvényes és intézményes megoldás az állománytáblák kiadásával várható. Oszintén meg kell mondani, hogy a csapatok hadtáp-állományának politikai hangulati tényezőjeként is jelentkezett az új rendszerben való, többlet munkát jelentő összevonás, változatlan illetmény mellett. El kell fogadni, hogy az utaltságból hátrányok nem érhetik az állományt. Ilyen értelemben az egyéni érdekek olykor összeütközésbe kerültek a közös érdekekkel, amelyeket a hadtáp szervek hivatásos állománya a parancsnokkal és politikai munkásokkal összefogva képes volt megoldani. Az új feladatokhoz való felelősségteljes hozzáállásukat az élet bebizonyította.

2. A laktanyahadtápok eleget tesznek a magasabb harcckészültségi feladatok követelményeinek is. Békében képesek fokozott színvonalon teljesíteni a hadtáp ellátást szinte valamennyi szakterületen. Képesek rugalmasan alkalmazkodni a csapatok életéhez, a különböző igényekhez. Fontos érdekünk fűződik ahhoz, hogy realisan és körültekintően szembenézzünk a még fellelhető hibákkal, bizonyos „bivatali” munkastílussal és bürokráciával, a nagy számban előforduló gyakorlatok hadtáp ellátásának gondjaival az új rendszerben. Ez utóbbi különösen a 3-nál több utaltságú laktanyahadtápnál jelent még ma is szűk keresztmetszetet,

ahol a hadtáp kiszolgáló állomány egyben 2–3 ezer főt lát el.¹⁴ Megválaszolóra váró kérdés, hogy az összevonásnak van-e, lehet-e valamilyen optimálisnak nevezhető mértéke.

3. Az új rendszerben kiemelkedő jelentősége van az „együtműködés”-nek, valamint az érdekek helyes felfogásának, értelmezésének. A megfelelő együtműködési készség hiánya igen komoly hiba lenne, hiszen nyomban felszínre kerülne a vélt vagy valós érdekkülönbségek, amelyek ellentmondásokhoz, nem kívánatos konfliktusokhoz vezethetnének. Amennyiben ilyen helyzet kialakulna, annak negatív hatásai az ellátás színvonalának visszaesésében jelentkeznek, amire a parancsnokoknak és politikai szerveknek igen érzékenyen kell figyelni, felügyelni. A politikai munka feladata az, hogy erősítse a „nagy” közösség érdekeit képviselő irányvonalat és lépjen fel az indokolatlan, megalapozatlan „szűk” érdekeket hangoztató felfogásokkal szemben.

Reális gond még napjainkban is az érdekegyeztetések különböző felfogása, értelmezése mindenütt, ahol más-más magasabbegységhez, esetleg más és más seregteszthez tartozó szervezetek hadtáp állománya került összevonásra. Konkrét példaként említhető, hogy nem mindenütt tapasztalható megfelelő következetesség és határozottság az utalt parancsnokok részéről a megüresedett helyek feltöltésére, a „közös”-be – egyenlőre – vezényelt hadtáp állomány és technika minőségi összetételének állandó fejlesztésére. Az érdekekről szólva ösztönözzük, bátorítjuk, de egyszersmind óvjuk is a parancsnokokat attól, hogy pillanatnyi helyi érdekek alapján intézkedéseket foganasítsanak. Mindenkor a tágabb összefüggéseket kell figyelembe venni. „Arra kell nevelni a gazdálkodókat, hogy gondolják végig gazdasági tevékenységük, gazdálkodással kapcsolatos intézkedéseik egész folyamatát, mérjék fel annak következményeit és csak utána döntsenek, különösen a jelentősebb dolgokban. A hadseregben mindenkor elsődleges és meghatározó az alaptevékenység és a harcászultság biztosítása.”¹⁵

4. A pártpolitikai munkában az összevont laktanyahadtáp szervezetek megjelenése nem jelentett alapvetően új feladatot. Az egységek és alegységek „ellátó” szervezetei az összevonásokkal felduzzasztottak, külön közös elhelyezésben részesültek és megindultak az alegységgé összekovácsolódás útján. A pártpolitikai munka szervesen igazodott az új alegységek helyzetéhez, sokrétű feladataihoz. A parancsnokok és politikai munkások pl. kibővültek az alapszervezetek a „befogadó” alakulatoknál. Személyes beszélgetéseket folytattak, arra törekedtek, hogy megmagyarázzák az összevonások célját és jelentőségét. A párt és politikai szervek rendszeresen elemzik, értékelik az állomány hangulatát, nagyra becsülik a hadtáp ellátás különböző szakágai területén dolgozó hivatásosak és sorkatonák munkáját.

A hadtáp állományról való gondoskodás segítése és ellenőrzése a pártpolitikai szervek állandó feladata. Az ellenőrzések tapasztalatai szerint a laktanyahadtáp alegységek döntő többségében rendelkeznek saját ifjúsági klubokkal,

¹⁴ A rendelkezésre álló adatok szerint.

— 1000 főig lát el 12 kísérleti LHTP (34%)

— 1000 főig lát el 12 kísérleti LHTP (34%)

— 1000—2000 főig lát el 15 kísérleti LHTP (43%)

— 2000— és felette 8 kísérleti LHP (23%)

¹⁵ Czinege Lajos hadseregtábornok, honvédelmi miniszter elvtárs pártnapis beszédéből. Honvédelem, 1981/4. külön kiadás, 16. oldal.

azok felszereltsége, ellátása megfelel a követelményeknek, jól szolgálják a kitűzött politikai és nevelési célok elérését.

Az eszmei-politikai oktatás, a politikai tájékoztatás az agitációs munka egyéb formái az MN Politikai Főcsoportfőnök elvtárs által kiadott rendelkezéseknek megfelelően a sajátos helyzet figyelembe vételével kerültek megszervezésre. Az állománygyűlések, a mozgalmi, kulturális és sportrendezvények az ellátást biztosító állomány viszonylag kevés szabadidejében kerülnek végrehajtásra. A vezető politikai munkások és laktanyahadtápfőnök rendszeresen kiemelt figyelmet kell fordítsanak a szabadidő biztosítottságának és biztosíthatóságának megoldására az újonnan alakult alegységekben. A közösen szervezett rendezvények mennyisége (mozi, színház) azonban a nagyfokú elfoglaltság miatt egyes helyeken az átlagosnál kevesebbnek bizonyult, ezen jobb szervező munkával változtatni kell. A módszereket tekintve előtérbe kerültek a kiscsoportos, helyi megoldások.

Helyes és célszerű, ha az ellátó és komendáns zászlóaljakra épített laktanyahadtáp szervezeteknél a politikai munka feladatait a zászlóalj parancsnok politikai helyettese közvetlenül irányítja. A politikai nevelési feladatok megvalósítását is kedvezőtlenül befolyásolja a hivatásos (főleg tiszthelyettes) állomány hiánya. Az ilyen helyzetben levő politikai helyettesek jó felfogásban arra törekednek, hogy a politikai munkát rátermett sorkatonák bevonásával szervezzék, amellyel a legteljesebb mértékben egyet lehet érteni. Más helyeken a politikai munka feladatait az ezred közvetlen politikai helyettese irányítja.

Az összevont ellátó szervezetek sorállománya kisebb-nagyobb létszámokkal kibővült. A körükben végzendő pártpolitikai munka hatékonyságának fokozása elengedhetetlenül fontos feladat. Szerteágazó, sokrétű szakmai feladataik a közösséggé formálás is indokolják, hogy számításba kerüljenek azon alegységek sorában, ahol a felső szintű vezetés a politikai megbízottak rendszeresítését tervezi.

Az erők és eszközök koncentrálására irányuló törekvések a politikai munka egyéb területein is éreztetik a hatásukat. Ezek megnyilvánulnak az egy laktanyában elhelyezett katonai szervezetek közösen szervezett, legkülönbözőbb politikai rendezvényeiben, alkalomszerűen, pl.: közös külpolitikai tájékoztatók, pártnapok, ifjúsági gyűlések, témaelőkészítő foglalkozások, ismeretterjesztő előadások, filmvetítések, valamint egyéb kulturális és sportversenyek, rendezvények. Mindezek a rendezvények elősegítik a különböző feltételekkel rendelkező alakulatoknál végzett pártpolitikai munka színvonalának nivellálását, felkeltik a jó értelemben vett versenyszellemet. Jellemzővé vált, hogy ahol a feltételek lehetővé tették, ott egyesítették a könyvtárakat ezáltal tágabb lehetőségeket teremtettek az olvasóvá nevelés szervezettebbé tétele területén. A könyvtárak a szó igaz értelmében a közművelődés műhelyeivé alakulnak. A könyvtárakban szervezett különféle rendezvények hasznos és vonzó programot ajánlanak az érdeklődő fiataloknak. Ezzel egy időben tartalmasabbá és szervezettebbé váltak a közművelődés, önművelés propaganda munkája is. A politikai munkában is még további közvetlen lehetőségek mutatkoznak, amelyet ajánlani lehet a vezető politikai munkások figyelmébe. Hangsúlyozni szükséges, hogy a pártpolitikai munkában *legfontosabb feladat továbbra is elősegíteni:*

- a gazdálkodók és az egész személyi állomány helyes, komplex gazdasági szemléletének kialakítását, formálását, a takarékos anyagkezelést;
- további feladat a párt gazdaságpolitikájának széles körű magyarázata, a

célok és feladatok megértetése, az alaprendeltetést elősegítő hasznos, gazdaságos eljárások és módszerek elterjesztésének segítése;

- határozott fellépés a helyenként és területenként még fellelhető bürokratikus vonások, felesleges párhuzamok ellen;

- a pártpolitikai munka sajátos eszközeivel továbbra is feladat elősegíteni az összevont hadtáp szervek személyi állományának tervszerű összekovácsolódását, biztosítani a körükben végzett pártpolitikai munka személyi és anyagi-technikai feltételeit, folyamatosan figyelemmel kísérni az ellátás igen fontos és fáradtságos feladatait végző állomány politikai hangulatát meghatározó és befolyásoló tényezőket, messzemenő figyelmességet tanúsítani a róluk való gondoskodásra.

Meggyőződéssel állítható, hogy szoros összefogással, a gazdaságpolitikai célok és feladatok egységes értelmezésével, s a tapasztalt tenniakarással, kezdeményezőkésséggel végrehajthatók a hadseregfejlesztéssel, a gazdálkodással, a szolgálati-, élet- és munkakörülmények állandó fejlesztésével kapcsolatos feladataink. Ez a mi érdekünk, amelyért még sokat kell tenni, amelyben számítunk a hadtáp szervezetben dolgozó kommunisták, a KISZ tagok példamutatására és a hivatásosak, polgári alkalmazottak és sorkatonákra egyaránt.